

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят 5 1/2 год. пополуночі.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорулицьки). Експедиція місцена в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні довесеня по 30 с. від стрічки.

Заява.

Рускі парламентарні і соймові послы прислали нам отсе письмо до оголошеня:

Комітет, зложений з членів кількох польських сторонництв, між ними також з одинацяти соймових і парламентарних послів, скликав до Львова на день 31. мая і 1. червня с. р. польський «вєц народови», а в дотичній відозві сказано, що «чимраз більши змаганя, щоби зрусчити польський народ в середних і східних повітах Галичини» вимагають енергічної оборони.

Сї слова відозви виходять на гіркий глаум з дійсного стану річній у східній Галичині. Русини є в тій своїй від віків рідній часті краю, хоч їх там є три рази більше ніж Поляків (64% Русинів, а 21-8% Поляків), політично так безсилні, що мусять, добуваючи всіх своїх сил, бороти ся о своє національне житє, а до русченя Поляків, навіть коли би мали охоту, не мають найменшої спроможности. Всьо, що має власть і вплив, остає в руках Поляків (абс тримаючих з ними жидів): велика посїлсть, заможнійший середний стан, більшість інтелігенції, капітал, торговля, промисл, вся не тільки автономічна але й державна управа, котрої вплив в Галичині є незвичайно великий, всі висші школи, майже всі середні (29 польських, а лише 4 рускі), всі віділові і майже всі народні школи по містах — всьо скрізь є польське; навіть сільські школи в чисто руских громадах не є чи сто рускі, а утраквістичні. А вже в останних часах і того за мало, чим правительственні власти і соймова більшість причиняють ся до польонізації краю або що таки попросту роблять в польонізаційних цілях; за мало упосліджуваня рускої мови в урядах і судах і т. д. і т. д.: против Русинів взиває ся вже всю польську суспільність. До руских селян і міщан, що перед роками через римско-католицьку пропаганду прийняли латинський обряд, але зберегли рідну мову, промавляють тепер польські ксьондзи, спонукувані до сего своєю старшиною, замість по руски, лише по польски та приневолюють їх також лише по польски говорити. Де лише в яким селі східної Галичини живе, хочби найменше число римо-католиків, будує ся костели і спроваджує ся польських ксьондзів та монахиль для дальшої пропаганди, хоч в західній Галичині дуже часто по кілька тисяч польських латинників не мають в селі костела ані свьященника. Польське товариство школи людовой закладає польські народні школи для цілком малих польських меншостий в руских селах. Позакладано велике число польських народних товариств, нібито для економічного піддвигнення народу, навіть по таких руских селах, де крім двора майже нема Поляків. З західної Галичини спроваджує ся чим-раз більше польських кольоністів, що поселяють ся на парцельованих двірських обшарах. Польський посол, заступник голови центрального виборчого комітету і кандидат на голову польського кола, др. Козловський, обїздить всі рускі по-

віти і організує всіх Поляків і руских перекінчиків против Русинів. І при тім усім говорить ся у відозві польського «народного комітету» о чим-раз більших змаганях до русченя польского народу!

Так перекирчувати правду значить — правді в лице плювати. Се-ж і змущує нас указати на правдивий стан річи. При сїм покликуюмо ся на всіх тих, що бодай троха знають обставини у східній Галичині, а тих всіх, що їх не знають, просимо переконати ся наочно о правді.

Колиж польський комітет хотів може тими словами сказати, що уважає східну Галичину за польский край а оборону против дальшого її польщеня за небезпеченство для Польщі, та длятого взиває весь

О. Олекса Бобикевич.

польский народ і всі польські сторонництва до здавленя тої оборони: то заявляємо іменем всіх Русинів краю, що **східна Галичина була руска, є руска і мусить рускою остати!**

У Відні 25. мая 1903.

Юліян Романчук, посол до державної ради. Василь Яворський, пос. до держ. ради. Др. Андрій Кос, пос. до держ. ради. Др. Михайло Король, пос. до держ. ради і до краєв. сойму. Др. Еміль Гладишовський, посол до держ. ради. Олександр Барвіньський, посол до держ. ради і до краєв. сойму. Др. Евген Олесницький, посол до краєв. сойму. Др. Андроник Могильницький, посол до краєв. сойму. Теодор Богачевський, посол до краєв. сойму. Йосиф Гурик, посол до краєв. сойму.

І сюди горяче і туди боляче.

(X) Поміж ріжними питаннями, які в останних роках стали ворупити нашу монархію, виринуло недавно з усею грозою

хорвацке питанє. Подробиці подій в Хорвації, поступованє бана гр. Куен-Гедерварія і їх відгомін в посольській палаті австрійській відомі нашим читачам із щоденних справоздань. Причини нинішнього невідрадного положеня в Хорвації лежать глибше, они є лише наслідками самовладного володарства Мадярів. Мадярське володарство довело Хорвацію не лише до економічного занепаду і повного зубоженя населеня, котре приневолене за морем глядіти красшої долі, але й політично здеморалізувало своєю системою Хорватів, так що сегодня 40 послів хорвацких в угорскім соймі не має відваги виступити проти самоволі бана, піддержуваного міністром-президентом Сельом, неначеб доля держави була нерозлучно звязана з вго особою. А сей бан, непевний навіть свого житя в управлюванім ним краю, не знає иншого способу для успокоєня зворушеня, як наглі суди. Він ані на волос не хоче зробити ніяких уступок вимаганих Хорватами, не хоче вислухати їх жалоб і потреб, а навпаки намагає ся доказати, що поліцією, жандармерією а наостанку і шибеницею зуміє довести до спокою.

Очевидно в тій політичній системі міститься особлива мудрість мадярська і не трудно догадати ся, длячого Сель так кріпко піддержує бана, а длячого сей останній знов так завзято переводить своє драконське володарство. Сельови на руку ковицька, що в Хорвації ворохобня; він сподіває ся сим отвезити кошутівців з обструкції, бо думає, що чим ширше запалає полумінє ворохобні в Хорвації, тим скорше зрозуміють кошутівці, що грозить звідтам Мадярам. Є се особливий спосіб втихомирюваня кошутівської обструкції, а не треба бути пророком, щоби предвидіти, що та штука Селя і Гедерварія не поведе ся і не зродить добрих плодів. Гнобленє хорвацкого народу викликає завзятий опір і може Хорватів навіть поза межами корони св. Стефана довести до завзятого зворушеня, як се вказують події в Дальмації і в посольській палаті австрійській. Австрійські Хорвати спочувають гнобленєм землякам своїм в Хорвації і зовсім зрозуміло, що сю справу взяли в свої руки. Се очевидно вельми не вигідно для д-ра Кербера, що угорську справу виточує ся в австрійській раді державній і міністер-президент застеріг ся проти вмішуваня в угорскі внутрішні справи з державно-правних пунк. Формально виглядає становище заняте д-ром Кербером поправним. Алеж вглянувши близше в справу, вийде зовсім що иншого. Хорвацким послам австрійским розходило ся лише о послуханє у цісаря, котрий є заразом хорвацким і угорским королем, щоби виведати помилованє для засуджених наглим судом і представити політичне положенє в краю. А вжеж між Австрією і Угорщиною нема таких відносин, як приміром між Німеччиною а Росією, між Австро-Угорщиною а Німеччиною. Австрія й Угорщина мають не лише спільного володаря, але й спільні справи, отже не є так для себе заграничними державами, як инші. Колиб н. пр. в Австрії

був котрий край заселений Мудярами, а з ними так поступовано як бан з Хорватами, тоді певно в угорським соймі піднято би велику бучу проти Австрії і не обійшло-б ся без взивання корони до інтервенції. Лише у нас так обережно, так боязливо стають проти мадярської самовлади. Кривда заподівана Хорватам не остане без дальших наслідків, она стане одним з доказів, що ліберальне мадярське самовладство пережило ся і що наспіла пора з ним зробити лад. Гноблене Волохів, Словаків, Русинів, Сербів і Хорватів та Німців в Угорщині для піддержання самовлади кількох мільонів Мадярів не може довго потривати, оно не принесе добра ані Угорщині ані монархії, пора сему положити кінець.

Політичні вісти.

З Відня доносять, що в середу відбула ся там конференція пос. Н. Василька, пос. д-ра Штравера і провідника румунської демократичної партії Ончула в справі поладнання національного питання на Буковині. По довгій дискусії рішено, що першим заходом до направи сумних національних і економічних відносин на Буковині є виборча реформа до сойму на основі демократичній, супроти чого належить домагатися заведення безпосереднього і тайного права голосовання, щоби втягнути безправні доси маси до чинного політичного життя. Акцією в повисшій напрямі має зайняти ся названа міжпартійна спілка. В нарадах брав участь також редактор часописи «Bukowinaer Post», М. Стекл.

В угорським соймі Кошутівці ведуть обструкцію консеквентно і витривало. Ціле засідане в середу виповнила промова пос. Габаніого в справі відповіді президента кабінета Селя що-до стану ex lex. Бесідник відчитав стирту розпоряджень і витинків з часописий, а вкінці почав обговорювати звісну подію гр. Апоніого на дваремі балю, однак гр. Апоні відобрав ему голос, але п. Габані звернув ся ще до Селя і вівзав его подати ся до димісії.

Расова ненависть проти жидів в Росії проявляє ся чимраз частійше. В Петербурзі розіслав хтось до визначнійших осіб відозву, в якій підбурює ся проти жидів, а навіть грозить ся їм всім різнею. Перед тижнем на площі Александра, де містять ся жидівські крами, залунали оклики: «Хочуть бити жидів». Між крамарями настало грізне замішане, бо як-раз переходили туди робітники з сусідних фабрик.

Жиди почали утікати, покидаючи все, що продавали. Тимчасом був се лише фалшивий алярм, та мимо того поліція приказала жидам позамикаати на той день свої крами. — В російській армії варить ся не менше лихо, бо революційна пропаганда ширить ся не лише між простими салдатами, але й межі офіцерами. Оноді арештовано знова двох офіцерів артилерії, Грігорєва і Волоскова, наслідком викрятя їх листів писаних до крєвних. При слідстві признав ся Грігорєв, що на похоронах мін. Сіпаяіна мав намір убити Победоносцева, але від сего здержав его поважний старечий вигляд Победоносцева. Волосков мав признати ся при слідстві до намірених замахів на жите найвисших достойників російських.

Новинки.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Андроника; рим.-кат. Фелікса папи. — В неділю: руско-кат. Теодата; рим.-кат. Петронелі п.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просямо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий, та о присєднуванє нам нових передплатників.

— **ВПрєосьв.** Митрополит Шептицький перебує ще два тижні в Льоврано, опісля поїде до Відня зложити присягу яко тайний радник цїсарський, і в половині червня поверне до Львова.

— **За упокій душі бл. п. Олександра Огоновського,** б. професора львівського університета і члена руско-народних товариств, відбуде ся завтра в суботу о 8. год. рано поминальне богослужєне в церкві Успенія Прєсв. Богородиць у Львові, на котре Родина запрошує.

— **Пригадує ся патріотам Бережанщини,** що в понеділок лат. Зелених сьвят устроює бережанська філія «Просьвіти» велике віче, на котрім будуть виголошені отєї реферати: 1) Як піднести доходи селяньського господарства? 2) Бувалицина українсько-русского народу і задачі Тов-а «Просьвіта». Обовязком інтелігенції є заохотити селян до численного прибуття. — Початок віча о год. 11. рано.

— **3 Турки.** В середу по наших Зелених сьвєтах с. є 10. червня о 11. год. рано відбуде ся збір членів політичного товариства «Народна Рада».

— **Прогулька „Сокола“,** що відбула ся вчера до Лисинич, випала на причуд гарно завдякя чудовій погоді, яка показала ся так вічливою для «Сокола». Попри інші точки програми, як колесо щастя, дотепна мютерия фантова, штучні огні та ин., мали найбільше повожденє танці при звуках оркєстри 15. п. п. а під проводом пп. Доманика і Шухєвича. Забава молодіжи була така жива і налка, що навіть у приглядаючих ся старших осіб росла радієть і відживали спомини з давних часів. Не одному, на око вже

холодному, метнулась в памяти якась рожева чи синя лента, серце его живійше забило і воскресла память власних мрій, забав і. . заводів. А молодіж гуляла і гуляла і здавалось, що она зовсім не відчуває утоми, а як-раз в міру танцю охота до него росте чим раз більша. В перестанках хор «Сокола», що недавно в ріжних сторонах Галичини а недавно в концертї в Фільгармонії давав докази умієтності сьпіву концертого, уприсмиював присутним їх забаву чарівним сьпівом наших народних пісєнь. До удачі забави причинилась очевидно також і знаменита оркєстра 15. п. п. Забава потягнулась до пізна в ночи, почім прогульковці повернули до міста. Друга така прогулька до Лисинич — як запевнювали комітетові «Сокола» — має відбути ся по наших Зелених сьвєтах, коли, як звісно, «Сокол» устроює велику прогульку в гори до Микуличина. — «Соколови» належить ся признанє і подяка за его рухливєть і піддержуване духа у нашої сусьпільности і тим здає ся, належить оправдувати ту симпатию, яку «Сокол» зєднує собі в чимраз ширших кругах.

— **Вшехпольська мафія.** Крім Kurjer-a lwowsk-ого ні одна львівська польська не подала переходу жовківського віча навіть бодай приближено до правди. За Slowo-m polsk-им і Dziennik-ом всі інші дєвники солідарно... ефалшували стан річий. Що більше, деякі з них накинули ся в безличний спосіб на рускі дєвники і на Kurjer-a, що посьміли дати сьвідощтво правді. Се вже виглядає на газетярську мафію. Gazeta narodowa навіть накинута ся лично на нашого редактора, хотяй «Руслан» не мав свого звітника в Жовкві і чернав лише зі звітів інших дєвників. А наочні сьвідки оповідають тепер епіаоди, які перевиснують все те, що писало ся. Однак Slowo polskie ще дальше заперечує в живі очі і між иншим не хоче признати, що Козловського обкидали ковбасами. Видко, що на галицьким ґрунті приняла ся скоро вшехпольська етика, якої девізом: «не гонорово, але здрово!»

— **Загорілий оборонєць утравківзму на почті.** Урядник почти в Підволочисках дозволяє собі побіч рускої адреси на листах, дописувати польську адресу. Дня 27. с. м. надано на почті в Підволочисках поручений лист №. 448, адресований так: «До Сьвітлого Виділу Товариства «Руска Бєсїда» у Львові». Побіч сєї адреси урядник на власну руку дописав: «Tow. Ruska Besida» Lwów роісєсо». — Сьвітла Дирекция почт зволить поучити дотичного урядника, що всі почтовці у сьхідній Галичині обовязані уміти читати і писати по руски і переклад рускої адреси на другу краєву мову є зовсім злишний.

— **Причинок до історії перенєсєнь «зе взглендф службових».** Пан Володимир Йордан Валявський, податковий урядник X клєси ранґи, перенєсєний в 1898 р. «зе взглендф службових» з Болєхова до Йорданова, мислиницького повіта, перебував на заточєню 5 літ. Однак туга за рідним краєм і церквою не давала ему і его жені хвилини супкою, а і боязн, що достостаючі їх сини не видячи своєї церкви, свого обряду, своїх людей не будуть могли набрати руского духа, загнала їх в розпуку до тїї стєпени, що п. Ва-

О. Олекса Бобикевич.

уродив ся дня 20. (?) марта 1865 р. в Дїдушицях малих, стрийського повіта¹⁾. Отець его, Христофор, жив доси парохом в Дїдушицях, а мати, Каміля з Бородайкевичів умерла, коли Олекєї, синові-одинакови було шість неділь життя.

Про вітця висказує ся пок. Олекса у своїй автобіографії з одушевленєм. Називає его своєю «гордостию і славою», чоловіком з великим умом та характером, «незрівняним типом старого руского сьвященника», «одним з найстарших піонерів рускости в добі відродженя»²⁾, що від 1848. р. по нинішний день (автобіографія писана дня 19. жовтня 1899. р.) мимо старости і зломаної ноги «живє живим житєм, читав незвичайно богато, інтерєсує ся кождою справою народною і стараєсь хоть з далека брати в ній живу участь. Его живий приклад, его оповіданя про давні часи, коли то рідна правда зі сну буди-

¹⁾ Почуваємо ся до обовязку, зложити щирю подяку проф. Ів. Вахнянинови в Стрию і д. Ів. Ем. Левицькому, першому за вістки про жите Покійного, другому за уділенє до використання так автобіографії Покійного, як і своїх власних записок.

²⁾ В кореспондентці з дня 1. мая 1896. р. писав Покійний до Ів. Ем. Левицького: «Мій отець, Христофор Бобикевич, парох Дїдушиць, має ріжні, давні кореспондентці, а що брав живу участь в ширшій житю руским від 48. року, то буде там, мабуть, не одна цінна річ, але ніяка сила тих річей не видобуде. Я вже пробував, та не удалось».

лась, збудили і у мене, писав Олекса, глибоке почутє рускости і горяче бажанє, для тої Руси жити і потрудитись».

Нормальні школи покінчив пок. Олекса приватно в дома, почім перейшов до акад. гімназії у Львові, де зложив іспит зрілости дня 16. червня 1884. р.¹⁾ По приміру вітця, що належав до великих поклонників «Слова», «Пролома», «Галичанина», уважав себе пок. Олекса до шєстої клєси «твердим». Переміну в перєсвїдченях Олекси викликав Володимир Сїменович, нині лікар в Америці, що вислуживши три літа в війську, вступив до сємої клєси акад. гімназії і виїє між своїх товаришів новє жите. «Старший віком від нас всіх, пише Олекса, заволодїв нами, збудив охоту до організації і до праці народної та літературної. Ми завязали «громаду»²⁾ літературний кружок, що сходил ся на відчити. До найревнійших членів сєї «громади» належали Володимир Сїменович, Петро Філяс (нині: о Плятонїд), Броним Калитовський, Андрій Пелєньський, Василь Мидловський і я. В часї сєї роботи мої перєсвїдченя змїнялись. Під впливом творів українських письменників я став загорілим народовцем. Я читав свої поеми. Они були крайно лихі, але они подобались загально, бо я був дуже добрим декляматором».

Після укінченя гімназії вступив Олекса до духовної семинарії у Львові, де заняв відразу

¹⁾ Гляди: Зоря з р. 1892. в образку покійного п. з. «По матурі» стр. 108.

²⁾ Час сєтвованя сєї «громади» поклав Покійний на рік 1886—7. Є се, очевидно, помилка, бо як ми згадали више, Олекса скінчив гімназію в р. 1884.

визначне становище між своїми товаришами. «Мене називали «поетом», читаємо в автобіографії, хоть я не варт був тої назви, бо все те, що я написав, було плаксиво-нудне, любовне, або патріотичне; теми нудні та вичерпані, але я був добрим декляматором і бесїдником. Мене пхали наперед при всякого рода торжєствах, казали говорити промови, зробили директором семинарської сцени, котра за моїх часів була так знаменитою, що ми виставили з дуже добрим успіхом навіть «Рєвізора». Я взяв ся горячо до поезії драматичної і до драматургії та перєстудіював їх досить основно. Свидєнцова (драматургїю) знав я докладно, Шекспіра учив ся я на память. Кожду нову штуку, яку виставив львівський театр, я мусїв пізнати, хотяй би се коштувало мене навіть еєкєлюзії, яка стрїнула мене на 3. році богословія. Можу сказати, що єсьм добрим знатоком театру, але в житю мені се на нічо не здало ся, хіба що аранжую деколи аматорські представлєня... Коли я був на 4. році богословія, вибрали мене питомцї народоцї своїм «рабіном» (провідником) і головою літературно-наукового кружка».

За часів побуту Олекси в духовній семинарії устроювали питомцї-народоцї вечерницї, на яких сьпівано народні пісні під управою пок. Андрейка, Олекса Бобикевич розвеселяв зібраних своїми гумористичними стихами, а відчити держали пок. Богдар Кирчів, Кость Андрухович, Мих. Моссора то інші.¹⁾

¹⁾ Дїло з р. 1900. ч. 162 в фєйлетонї Сучасника: «Дальша судьба читальнї вь рускої семинарії духовної у Львовї по роцї 1882.»

ляський з жури занедужав і в дванадцятім році служби подав ся на емеритурю та переселив ся до Львова.

— **Закладайте огне і сторожи!** Великі пожари, які сего року знищили тисячі господарств по селах і містах східної Галичини і довершили мірку нужди і так вже зuboжілого нашого селянства, виказали наглядно недостаток хочайби найменшої організації протипожарної по наших селах. Се є ще одним з доказів, що наші селяни остають переважно без проводу і самі собі без ініціативи сільської інтелігенції не можуть дати раду. Тим тяжша відповідальність спадає ту на народних провідників на провінції, що львівський «Сокол» вже від року закладає по селах пожарні філії, уділяє всяких поучень через своїх делегатів і взагалі улекшує заходи коло заснованя пожарних сторожий, а мимо того на звини 4 000 громад у східній Галичині зміг заснувати доси всего лише 14 пожарних сторожий. Поминувши те, що добре зорганізована сторожа пожарна може уратувати неодио майно перед грізним елементом — огнем, треба пам'ятати і на сю обставину, що кожда хочайби найменша народна організація в селі є для нас великим здобутком, бо виторює солідарність між своїми членами.

Последню огневу сторожу на статутах львівського «Сокола» засновано в Мшані коло Бартагова заходом о. Січинського, місцевого пароха і ч. господаря Грицака в Повітна. Перші загальні збори мшанської сторожи пожарної відбули ся дня 24. с. м. під проводом о. Січинського. На збори прибули — як нам доносять — чотири відпоручники львівського «Сокола», а двох з них промовляло до зібраних. Перший бесідник п. Кучика, секретар «Сокола» в довшій промові вказав потребу організації взагалі, вказав на її хосенність, покликуючи ся на культурні народи а з окрема представив важність і користь організації наших а передовсім організації сторожий пожарних. Другий з відпоручників п. Сіян, відділовий «Сокола», пояснив статут і регулямін, поучив і подав способи веденя нового товариства і заохотив селян до численного вписуваня ся в члени сторожи. Обом бесідникам нарід прислухував ся з великим заінтересованем. По виборі старшини виіс начальник громади, щоби Ви. д-ра Стефана Федака за дар 80 К, які жертвував на цілі сторожи, іменовано членом основателем, що збори одноструно ухвалили. По зборах в часті неофіційній забрав слово п. Цегельський і в теплих словах заохочував селян до праці над собою і для нещя—України.

— **Личні вісти.** Намісник гр. Пінівський занедужав на іскіях в Грималові, де поїхав витати арцибіскупа Більчевського, котрий відбував там візитацію.

— **Іменованя.** Краєвий відділ іменував укінчених техайків Альфреда Гавалевича і Володислава Петровського тимчасовими інженерами-адюнктами в технічно-дороговім відділі кр. виділу. — Заступником директора державних залізниць в Кракові іменований старший інспектор Спіридон Макаревич.

— **З Горлиць.** При виборах до повітової ради з сільських громад перейшла листа старостинська, на якій були з Русинів: Теоф. Пелеш, се-

лянин з Барного, о. Клим Копистянський з Регетова і Андрій Тесляк, війт з Устя руского.

— **Подяна.** Богослови рускої духовної семинарії у Львові складають сям як найсердечнійшу подяку Отцю Глодзінському, професорови агрономії, за те, що причинив ся до розширеня бібліотеки кружка рільничого, жертвуючи на ту ціль 400 кількадесят (? — Ред.) корон.

— **200-літний ювілей Петербурга.** На тайнім засіданю львівської міської ради в середу ухвалено на внесене д-ра Рутовского перейти мовчанкою до дневного порядку над запрошенем на ювілей Петербурга. — Міска рада в Празі ухвалила не висилати делегатів на ювілей Петербурга.

— **Вісти з Буковини.** Концерт в 42. роковини смерти Тараса Шевченка устроює руска молодіж мужескої і женської учительської семинарії в Чернівцях ві вторник дня 2. червня с. р. о 7½ год. вечер у великій сали музичного товариства. Програма добірна. Чистий дохід призначений на бідних учеників. Є се перший концерт, який устроюють черновецькі учительські семинарії в честь Тараса.

Популярний концерт в честь Тараса Шевченка устроює товариство українських студентів «Січ» в Чернівцях, в неділю дня 31. с. м. у великій сали «Народного Дому». Початок о 2. год. попол. На програму зложать ся співви, декламації і популярні промови про Шевченка.

Іматрикуляція в біжучім семестрі ново-записаних звичайних слухачів всіх відділів черновецького університету відбуде ся дня 20. червня с. р. о 11. год. перед полуднем.

Краєвий референт санітарний, правительственный радник Ключенко виїхав з Чернівців до Парижа.

З Чернівців пишуть нам: Товариство українських студентів «Січ» в Чернівцях уряджує прогульку з танцями дня 3. н. ст. червня с. р. т. є. в середу, коли то наш закон християнський заборонює танцювати. Прикро стає, що Товариство «Січ», складаюче ся чейже з самих християн, не бере згляду на чувства релігійні рускої публіки чи то греко-католицької, чи православної і уряджує танці в час заказаний, так якби то не можна иншого часу на се вибрати.

— **Вісти з американської України.** Загальний стан каси «Руского Народного Союзу» виносив з кінцем цьвітня с. р. 16.160.09 долярів.

Торжественне посв'ячене нового іконостаса в церкві Усенія Пресв. Богородиці в Scranton, Pa. відбуло ся дня 24. мая с. р. при величезнім здвизі народа.

Амер. «Свобода» доносить, що доволітний член і секретар «Союзу» п. К. Ділік з Rendham, Pa. виїхав сими днями до Галичини для поратованя здоровля.

— **Ревізія траси.** Львівське намісництво подає до відомости, що ревізія траси проєктованої льокальної залізницї Львів-Підгайці відбуде ся дня 3. червня в Перемишлянах, 5. червня в Бережанах, а 6. в Підгайцях, всюди під проводом старости д-ра Устияновского. Інтересовані можуть при комісії внести усно або письменно свої домаганя або заміти против проєкту, котрий находить ся виложений до публічного перегляду

в старостах в Бібрці, Перемишлянах, Бережанах і Підгайцях.

— **Нещастє на мори.** З Антверпї доносять, що англійський пароход «Гудервельд» в дорозі до Грімби вударив ся із шведским кораблем, при тим втопило ся 22 подорожних з англійського корабля. Були се переважно Італійці і Галичани та Буковинці. З сих последних згинули: Дмитро Басюк, Василь Ковалик, Василь Зелема, Анастасия Марця, Катерина Данищук, Іван Богосевич, Іван, Альфонс і Антонина Каплики, Станислав і Мария Стрілецькі, Павло Попович і Людвик Сьвірський.

— **З залізниць.** Оголошенем заміщеним у Wiener Zeitung і в «Газеті Львівській» розписує ц. к. Дирекция залізниць держ. у Львові оферту на доставу і умонтоване ваги номостоючі для вагонів враз з залізною будкою для стації Борислав. Оферти буде принимати ц. к. Дирекция найпізнійше до 12. червня 12. год. в полудне. — Услівя достави можна переглянути в згаданій ц. к. Дирекції залізниць держ., відділ для будови і консервації, III поверх.

— **Дрібні вісти.** В Люторижу застрілив ся Юрко Худий, фельдвებель 90 п. п., родом з Острова коло Радимна. — В залізничім поїзді в дорозі до Перемишля отруїла ся карболовою кислотою 18-літна Антонина Баконі, дочка урядника залізницї, експедиторка почтова з Хирова. Причиною самоубійства мав бути нервовий розстрій. — П. Адам Креховецький, редактор «Газети львівської» обходив вчєра 20-літній ювілей дневницької праці. — В Брюховичах отворено телефонічну стацію получену зі Львовом. — Намісництво усунуло з виїтвства Севастияна Іванчука в Конитові, сокальського повіта і Адама Козловского в Чехові, бжеского повіта, за занедбуванє своїх обовязків на шкоду громад. — Заступником посаджика в Тернополи вибрано д-ра Станислава Мандля. — «Дневник державних законів» (ч. 51) оголошує утворенє окремого округа виміру загального податку заробкового III і IV кл. під назв. «Стрий місто» і «політичний повіт Стрий з виключенєм міста Стрия». — Віденського дефравданта адв. д-ра Ціннера увязнено в Новім Йорку, коли висїдав з англійського корабля «Океан». — Зїзд славіанських дневницькарів відбуде ся дня 31. с. м. і 1. червня в Пільні в Чехах.

— **З львівської архієпархії.** Завідательство в Томашівцях одержав о. Мирон Коритко. — Сотрудництва одержали: оо. Ник. Мриглодович в Дубківцях і Ал. Пеленьський в Коропці. — О. Томі Березовському з Дубравки уділено 6-тижневої відпустки. — Презенту на парохію Володимирці одержав о. Йосиф Логинський з Журавна. — На конкурс з речинцем до 16. червня виставлені парохії: Дзєге, калуського деканата, і Томашівці, журавеньского деканата.

Посмертні оповістки.

— **О. Ігнатий Галька,** парох в Дубківцях, вилужений декан скалатський, совітник Митрополічой Консисторії, бувший посол до сойму і ра-

По укінченю богословських студій (в літах 1884—8) оженив ся Олекса дня 14. X. 1888 з Йосифою Нижанковскою, дочкою пароха в Дідущицах великих, якій посв'ятив не одну сердечну згадку у своїх поезиях та оповіданях. Висв'ятившись, став Олекса приватним сотрудником в Слободі болехівській у недужого, бездітного пароха, о. Ів. Кизими, якого спонукав до того, що він у своїм завіщаню записав 2.000 злр. на дім «Просьвіти» у Львові.

Спокійна праця на селі не припала Олексі до вподоби. «Я, писав Олекса в автобіографії, кинув ся по висв'яченю в житє з шаленим бажанєм праці для народу. Я виріє «в кухні», знав нарід докладно і любив єго сердечно. Однак я бажав ширшої арени публічної і покинув дуже добру адміністрацію та переніс ся в р. 1900 на сотрудництво до Стрия. Тут взяв ся я широ до праці душпастирської і народної».

Очевидець праці пок. Олекса, проф. Іван Вахнянин зі Стрия пише нам про Покійного: «От. Бобикевич був ваірцевим св'ященником і яко такий приєднав собі серця міщан і своєю жичливою і своїми проповідями, в яких брєніла завєжди патріотична нута. Він зорганізував міщаньство на передмістї Ланах заснованєм крамниці філії «Просьвіти» та побудованєм просторого дому на крамницю і читальню.¹⁾ Враз з др. Озаркевичем основав він в Стрию (1894 р.) «Міщанську Бєсїду», в якій, по виїзді дра Озаркевича зі Стрия, був доволітним головою.²⁾ Ви-

кладами своїми з історії та письменства старав ся він розбудити поміж єї членами свідомість національну. Дуже широкую діяльність розвинув він також в філії «Просьвіти». Не було читальні в повіті, до якої би він не загоствив кожного року з викладом, а в Стрию відбували ся, єго заходом, в неділі, товариські, просьвітні сходи, на яких можна було побачити селян навіть в подальших сїл. Про сю свою працю згадав також Олекса у своїй автобіографії: «Єсьм секретарем філії «Просьвіти» і яко такий їжджу по сїлах, закладаю читальні і крамниці¹⁾, люструю їх і держу відчити та промови. На зборах селянства і міщанства викладаю найбільше руску історію, або о явищах фізичних, демонструючи на приладах (маю машину електричну, фотографію, та инші прилади)²⁾. Нарід дуже любить мої виклади. Та о всім тим широкаї свїт не знає а я о тоє не дбаю».

Від праці, де лише треба було рук Покійного, пише дальше проф. Вахнянин, він не відказув ся і був діяльним членом «Бояна», «Касина», будівляного комітету «Народного Дому»; займав ся організованєм «аматорского кружка» а не бракло єго участи у політичній роботі. Він був одним з основателів «Підгірської Ради» (1890 р.) і на політичнім полі потрудив ся чи-

¹⁾ Порівнай: «Д'їло» з р. 1899 ч. 11.

²⁾ Так прим. в «Д'їлї» з р. 1899 ч. 98 в статії п. з. «Рухъ просьвітний въ Стрийщинѣ» читаємо, що на великопїстних сходах иншої філії «Просьвіти» поміж иншими прєлєгентами читав о. Бобикевич про бацїлі а другим разом про фотографію і лучі Рентгена.

мало агітацією в часі виборів, чи то до мійської Ради, чи до Сойму, чи до державної Ради. По при тих всіх, безчисленних занятях, був Покійний основателем і директором задаткової каси (осн. в р. 1894), незрівняним агєнтом «Дністра» і учителем рускої та німецької мови в гімназії через повних чотири роки, по конець 1897 року. Широка безкористна праця Покійного на полі просьвітнім, економічнім і політичнім єднала єму серця всіх Русинів, які вибрали єго членом мійської Ради, а при виборах до Сойму з міста Стрия в р. 1895 віддали на него 249 голосів. Противна сторона мусїла тоді ужити всяких средств, щоби не допустити до єго вибору. Поважне число голосів, яке упало на него, було доказом тої великої симпатії, якою тішив ся Покійний в широких кругах інтелігенції і міщанства.

Не судило ся однак Покійному довше працювати в Стрию. Зимою 1900 року почав Олекса жалити ся на сильні болі голови. Причина їх була загадкою для лікарів. Він почав поступенно тертити зір, а в вересні 1901 р. вже цілком отемнів. Зносив він сей допуст божий з великою християнською резигнацією. Доперва дальший перебіг недуги виявив, що причиною єї був мозковий новотвір. Перед смертию дістав Покійний парохію в Конюхах, на яку інституував ся, хоть не замешкав тут і не повнив вже ніяких душпастирських обовязків. Дня 8. грудня 1902 р. занув Олекса в Стрию на віки, осиротивши жінку і двоє діточок.

(Конець буде).

¹⁾ Порівнай: «Д'їло» з р. 1900 ч. 163.

²⁾ Порівнай: «Д'їло» з р. 1894 ч. 118.

ди державної, упокоїв ся дня 26. с. м. в 79. році життя, а в 53. р. св'ященства. В. с. п.

Телеграми.

Рим, 28. мая. Папа прийняв вчера на аудієнції загребського архієпископа, який мав просити Папу о посередництво в полагожденю хорвацкої справи.

Відень, 28. мая. Оломунецкого архієп. Кона покликано до Риму.

З Загреба доносять, що на залізницях приверне ся знова давні написи в хорвацкій мові.

Відень, 29. мая. Цісар з архієп. Францом Фердинандом виїхав до Бруку н. Лит. на перегляд війська.

Відень, 29. мая. Чехи ведуть переговори з д-ром Кербером. Се мало бути причиною, що молодоческий клуб не перевів ніяких ухвал що-до поведєня Молодочехів при бюджетовій провізорії.

Рим, 29. мая. З Палермо, Неаполя, Венеції і Болонії доносять про демонстрації перед австрійськими консулятами, так що аж військо мусіло робити порядок.

Загреб, 28. мая. Хорвацкі студенти устроїли вчера похід улицями міста. До заколоту не прийшло.

Коло місцевости Лятор в Хорвації прийшло до бійки межі селянами а жандармами. Одного селянина жандарм застрілив, а якийсь селянин розчерепив сокирою голову жандармови.

Загреб, 29. мая. На передмістях Загреба прийшло вчера до демонстрацій, звернених проти бана. Поліція увязнила при тім кількадесят осіб.

Відень, 29. мая. Хорвацкі посли оголосили маніфест про події в Хорвації, в трьох мовах: німецькій, французькій і англійській. Маніфест відкликає ся до цивілізованих народів Європи, аби причинили ся (?) до уєунєня стану, який тепер панує в Хорвації.

Тополя

Т. ШЕВЧЕНКА.

Серія переписних листів (8 штук) з гарними ілюстраціями (чорними і кольорованими) до Шевченкової балади «Тополя» виїшла пакладом С. Гальберга в Бучачі. Набувати можна серіями і поодиноким у пакладі та у всіх більших книгарнях і торговлях. Ціни низькі.

51(13—40)

Colosseum

Пасаж Германів при ул. Сонішній.

Артистичну управу переняв п. Ернест Торн.

Щоденно о 8. год. вечером величаве представленє. В неділю і св'ята два представлення.

Програма від 16. до 31 мая.

Сензаційні новости, ще ніколи не бачені.

1) Увертура 2) **Емма Вельтровська**, співачка лірична. 3) **Salva & Manza**, корифеї еквілібристики. 4) **La bella Fiori**, акробатична тансерка. 5) **The 4 Basford's**, комічна сцена музикальна. 6) **Йосиф Зейдовський**, б. артист театрів варшавських в своїм репертуарі (5 зміслив, сцена фізіологічна). 7) **Starley Brothers**, славні акробати колеса, удекоровані ордером золотого льва через шаха перського. 8) **Орхестра**. 9) **William Latouré**, пародистичні фрагменти оперові. 10) **Bonin Frank** зі своїм псом. (Пес читає, рахує і грає в карти). 11) **Modjesko?** креольська Патті. 12) **Willini le masque**, король презентів. 13) **Америнанський біоскоп**. Нова серія живих фотографій. 14) **Марш** — Орхестра 80. п. п. — **Мимо величезних коштів ціни місць низькі.** Білети можна набувати в бюрі дневників Пльона, ул. Кароля Людвика ч. 9.

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Старапільській книгарні у Львові, ул. Руська ч. 3. Ціна з пошт овою оплатою 25 сот.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі деннім, не числячи ніякої провізії.

Найнов йший твір Л. Лопатинського „ПАРАЦЯ”

комедія в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії унослідженім недотепом, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

+ Ціна 2 кор. +

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Товариство взаїмних обезпечєнь

„ДЖІСТЕР”

ЛЬВІВ
РИНОК Ч. 10.

ДІМ
„ПРОСЬВІТИ”

одинокє рускє товариство асекураційне, заснованє в 1892. р.

обезпечєє будинки, движимости, збіжє і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є надвишку з оплат розділяє межі членів яко звороти; в послїдних трьох літах виносив зворот 8%.

ДНІСТЕР

виплачує шкоди дуже скоро а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ виплатив 6.064 відшкодовань в сумі 3,187,258 К.

ДНІСТРА

полїси приймають при позичках Банк краввий і каси ощадности.

ДНІСТЕР

посередничить при обезпечєнях на житє в краківскім Товаристві, відступає часть провізії з таких обезпечєнь на рускі добродїїні цілі; длятого на житє треба обезпечити ся тїлько через «Джїстер».

ДНІСТРА

фонди виносят з кінцем 1902. р. 838,364 К і всі уміщені в цїнних паперах пупїлярних.

ДНІСТЕР

удїляє агєнції селянам особливо там, де еще не роблять дотеперїшні агєнти.

ДНІСТРА

агєнти заробили вже 432 тисячєв корон провізії.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годїні				відходить о годїні			
8:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:22	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потуттор				
8:20	з Чернівців (Галацу), Чорткова, Делятина	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
8:50	з Брухович, щод. від 15. мая до 13. вер. вк.	6:43	до Янова дв. Підзамче				
7:35	з Самбора (по отворєню зел. Львів-Самбір)	6:45	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича				
7:40	з Янова	8:25	до Кракова (Відня, Праги), Берлина				
7:55	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	2:50	до Лавочного, Хирова, Калуша				
7:55	на дв. головний	9:05	до Лавочного, Хирова, Калуша				
7:45	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9:15	до Янова				
8:10	з Станиславова (від 1. мая до 30. вер. вкл.)	9:25	до Самбора, Хирова (по отвор. шляху)				
8:15	з Сокала, Рави рускої	9:40	до Бєлаці, Сокала, Любачова				
1:0	з Кракова, Відня, Праги, Берлина	10:35	до Чернівців, Потуттор, Делятина				
0:25	з Янова, Любачова	10:57	до Тернополя, Потуттор, дв. Підз.				
11:15	з Станиславова (Кересмезе, Потуттор)	10:40	до Янова дв. гол.				
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	1:14	до Янова від 17. мая до 13. вер. в нед. і сьв.				
1:25	з Янова	1:55	до Пустомит 1. черв. до 13. вер. в нед. і сьв.				
2:15	з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.	2:10	до Брухович від 17. мая до 13. вересня				
2:30	на дв. голов.		в неділі і св'ята				
3:14	з Брухович (15. мая до 13. вер. в нед. і сьв.)	3:05	до Стрия, Скодього від 1. мая до 30. вер.				
4:35	з Стрия, Самбора, Скодього (1/5 - 30/9)	3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.				
5:06	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	3:25	до Рашева, Любачова				
5:30	на дв. голов.	3:30	до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.				
1:40	з Чернівців, Іцкаи	3:40	до Самбора, Хирова (по отвор. шляху)				
5:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина						
5:55	з Бєлаці, Сокала, Любачова						
Ніч							
12:20	8:04 з Брухович (17. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)	12:45	6:05 до Станиславова, Жидачева				
	8:25 з Брухович (15. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		6:15 до Кракова, Відня, Берлина, Варшави				
	9:12 з Брухович (від 1. мая до 13. вер. в нед. і сьв.)		6:30 до Янова від 17. мая до 13. вер. буден. д-н				
	9:20 з Чернівців, Букарешту		авід 1/2 до 1/2 і від 1/2 до 3/4 1904. щоденно				
	9:25 з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і сьв.)		6:40 до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова				
8:40	9:50 з Кракова, Відня, Берлина) Ясєла, Риманова		7:10 до Сокала і Рави рускої				
2:31	10:00 з Самбора, Яснока (по отвор. шляху Львів-Самбір)		7:20 до Черемшля вїл і мая до 31. жовтня				
	10:07 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)		8:14 до Брухович (17. мая до 13. вер. в нед. і сьв.)				
	10:02 з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		9:00 до Підволочиск, Бродів гол. дворець				
	10:20 на дв. голов.		9:20 дв. Підзамче				
	10:40 з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша		9:55 до Янова від 17. мая до 13. вер. в нед. і сьв.				
	3:09 з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче		10:42 до Іцкаи, Чорткова				
	3:30 на дворець головний		10:55 до Кракова, Відня, Варшави, Праги				
			11:00 до Підволочиск, Бродів дв. головний				
			11:24 дв. Підзамче				
			4:10 до Кракова, Відня, Праги, Самбора				
			5:50 до Брухович від 17. мая до 13. вер. щод.				

ЗАМІТКА: Пора нічна числїть ся від 6. годїни вечером до 5. годїни 59 мїнут рано.

Час середно європейскїй рїхнїть ся від часу львівского о 36 мїнут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12, год. 36 мїн. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє пояснєнь в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.